

יחידות-המשנה, ממחלקה ומעלה, הן המבטיחות ביצוע מוצלח של משימת-הקרב. בהתחשב באפשרות שיחידות-משנה קטנות תצטרכנה לנהל פעולות עצמאיות (ללא „מגע-מרפק“ עם יחידות שכנות) נחוץ שהללו תהיינה חזקות-דין ומסוגלות למלא את המשימות המופיעות לפנייהן במפתיע במהלך הקרב. מתוך ראייה-מראש של אפשרות פעולות כאלה, יש לתגבר את יחידות-הרובאים בטנקים, תותחים, חבלנים וכימאים; ואל יחידות-הטנקים — לספק רגלים. דבר זה יאפשר להן להילחם

באופן עצמאי בטנקי האויב, לעשות להשמדת כלי-הירי וכוח האדם של האויב, מבלי לחכות להתערבות האמצעים שברשות המפקד-הממונה. כתגבור המתאים והתכליתי ביותר לגדוד רובאים-ממונע יש לראות: פלוגת טנקים או שתיים, גדוד ארטילריה, מחלקת פלסים וכיתת כימאים-סיירים. תגבור כזה של הגדוד יסייע לביצוע מושלם של מלוא מכלול-המשימות, המתהוות אגב ההתגברות על מערך-הגנה שנתפס ע"י האויב באורח חפז.

גדוד-טנקים תוקף הגנה חפוזה

לויט-קול. ד. לווה - גיבור ברית-המועצות

בקרבת-התקפה עשוי גדוד-טנקים לתקוף הגנה חפוזה של היריב בשני מצבים עיקריים אלה: א. בפעולות בעומק האופרטיבי של האויב, שעה שהלז משתמש במערכי-ביניים ובעמדות-בריה — בשאפו להבטיח לעתודותיו את האפשרות להגיע ולהתפרס לצורך הנחתת התקפות-הנגד; ב. בשעת הבקעת המערכים-העיקריים ומערכי-הביניים של האויב — כאשר נוצר קרב היתקלות המתפתח באופן מוצלח בשביל התוקף. בקרבת-הגנה ישנם שני מצבים בהם אפשרית התקפה על מערך שנתפס בהיחפז: א. בשעת ביצוע התקפת-הנגד; ב. בפעולות להשמדת כוח שהוצנח או הונחת מן-האוויר.

משימות גדוד-טנקים

בהתאם לכך יהיו שונים אף התנאים בהם יצטרך גדוד-טנקים לפתוח בהתקפה: הוא עשוי — להיות משמר-קדמי; לפעול בצותא עם יחידות אחרות; לפעול באורח עצמאי כצות-קרב מיוחד, הנשלח על-ידי הכוח-העיקרי לשם חדירה עמוקה.*

תהיינה אשר תהיינה הנסיבות שתבאנה לידי התקפה על יריב שנערך בהיחפז להגנה — הצלחתו של גדוד-הטנקים, בכל מצבי-הקרב בהם יימצא, תהיה תלויה ישירות במהירות בה יגיע אל המקום, יתפרס ויעבור להסתערות. התקפה הנערכת

מבעי הוא מי בהתגברות על הגנה חפוזה עולה ערכו של הטנק וזאת בשל שני גורמים: הצורך להקדים ולעצער מערך-הגנה כזה, בטרם יתגבש — והסיכוי הניתן כאן תכופות לשריון, בשל פערים בין הקטעים שבוצרו ומיעוט-החוקם, יחסית, של ביצור-השדה עצמם. נראה כי על-כן הוקדש בירחון הקצינים הסובייטי מאמרי בפנייה לגדוד-טנקים בהתגברות על הגנה חפוזה, (שתרגומו ניתן כאן): הוא משמש כהשלמה לסקירה הכללית על נושא זה, שבצירוף אתה הוא ניתן בחוברת זו.

בשטף, מקשה על האויב הן את הנחתתן של מהלומות גרעיניות והן את הפעלתו של הנשק הרגיל. משנתגלה כי האויב עבר להגנה, יקבל מפקד הגדוד משימה מפורטת יותר, באלחוט או על-ידי קצין-מטה, מן המפקד-הבכיר הממונה עליו. תוכנה של משימה זו, ועומקה הטקטי, יהיו מותנים באורח הפעלתו של הנשק-הגרעיני, בטיב מערך-ההגנה של האויב ובמידת היותו מוכן. אם לא מונחתות מהלומות-גרעיניות על קו המוצבים-הקדמיים, ברור שתוטל על הגדוד המשימה לפרוץ את קו-המוצבים של פלוגות הדרג הראשון של האויב ולהגיע בשטף אל קו-העמדות של הדרג השני שלו. אך אם היריב המגן על קו המוצבים-הקדמיים סופג מהלומות גרעיניות, אזי יתכן כי המשימה, אותה יקבל גדוד-הטנקים, תהיה: למגר את יחידות הדרג הראשון ולצאת אל איזור עמדות-האש העיקריות של ארטילריית האויב. אולם בשעה שהאויב מנהל את פעולותיו באורח תמרוני — יש בכוחו של גדוד-טנקים לבצע משימה עמוקה יותר.

עבודת מפקד-הגדוד

את עבודתו לתכנון ההתקפה מארגן מפקד-הגדוד על יסוד שלושת גורמים אלה: המשימה שקיבל, הפעלת הנשק-הגרעיני וגורם הזמן. את כל הבעיות הקשורות בארגון-הקרב יפתור מפקד-הגדוד באותו פרק-זמן בו נעות יחידות-הגדוד אל מערך-ההגנה שנקבע. תוך שהות קצרה זו עליו לקבל החלטה, למסור משימות לפקודים, לארגן שיתוף-פעולה ואבטחה קרבית וכל סידורי הסיוע והאספקה בקרב; וכן עליו לנקוט בשורת צעדים שיבטיחו כי יחידות-המשנה

* צות-קרב מיוחד זה — תפקידו לעבור דרך דרגים-לוחמים קדמיים אשר פרצו פרצה במערך-ההגנה של האויב. תוך ניצול הפערים במערך האויב, שואף הצות לתפוס יעד חשוב בעומק ההגנה (הצטלבות-דרכים, מעבר על מכשול מים, תואי-קרקע שולט וכד') ולהחזיק בו עד התקרבות הכוח-העיקרי הפועל מן החזית. צות-הקרב יימנע ככל-האפשר מלהיכנס בקרב עם יעדי ביניים הנמצאים בנתיב תנועתו.

נמסרות המשימות למפקדי המשנה, כ-4-5 ק"מ מקו ההתפרסות. פרוטות להתקפה (ראה המרשם בעמוד זה). מובן מאליו שכל שמהירות התנועה תהיה שונה מזו, ישנה גם המרחק האמור לצד זה או אחר.

בשלב התנועה לעבר הגנת האויב יש להשתמש שימוש נרחב ביערות, ערוצים, בקעות ובקפלי קרקע שבשטח. הדבר יקטין את האבדות במקרה של הפעלת נשק גרעיני על ידי האויב. כשצפויה התקפת לילה, חייב מפקד הגדוד לדאוג לכך כי תענה אל פקודיו בזמן הדרוש ההודעות על המקומות בהם יוצבו סימני אור מכונים, המופעלים עם תחילת הכנת האש. עליו למסור על פעולות הנגד שתניקנה לסיכול אמצעי התאורה של האויב — וביתר עם התקרבות הטנקים אל קו ההגנה הקדמי. וכן יש לקיים בקורת חמורה על משמעת האור.

היערכות הכוחות

הפלוגות נעות אל קו ההתפרסות להסתערות בתבנית טרום קרבית: בקו של שדירות מחלקות, בתבנית, "אחת קדימה" או "שתיים קדימה"; ובפעלן באגף חשוף — בחדרוג לימין או לשמאל. בהתאם למצב, הרוחים והמרחקים בין הפלוגות אפשר שיהיו לא פחות מ-1500-1000 מ'; ובין המחלקות — 300-150 מ'. תבנית כזו מאפשרת קצבית תנועה מהירים, יעילות בפיקוד ובשליטה — והתפרסות לתבנית קרב ישר מתוך תנועה. מלבד זאת, מוקטנת על ידי כך הפגיעות מן

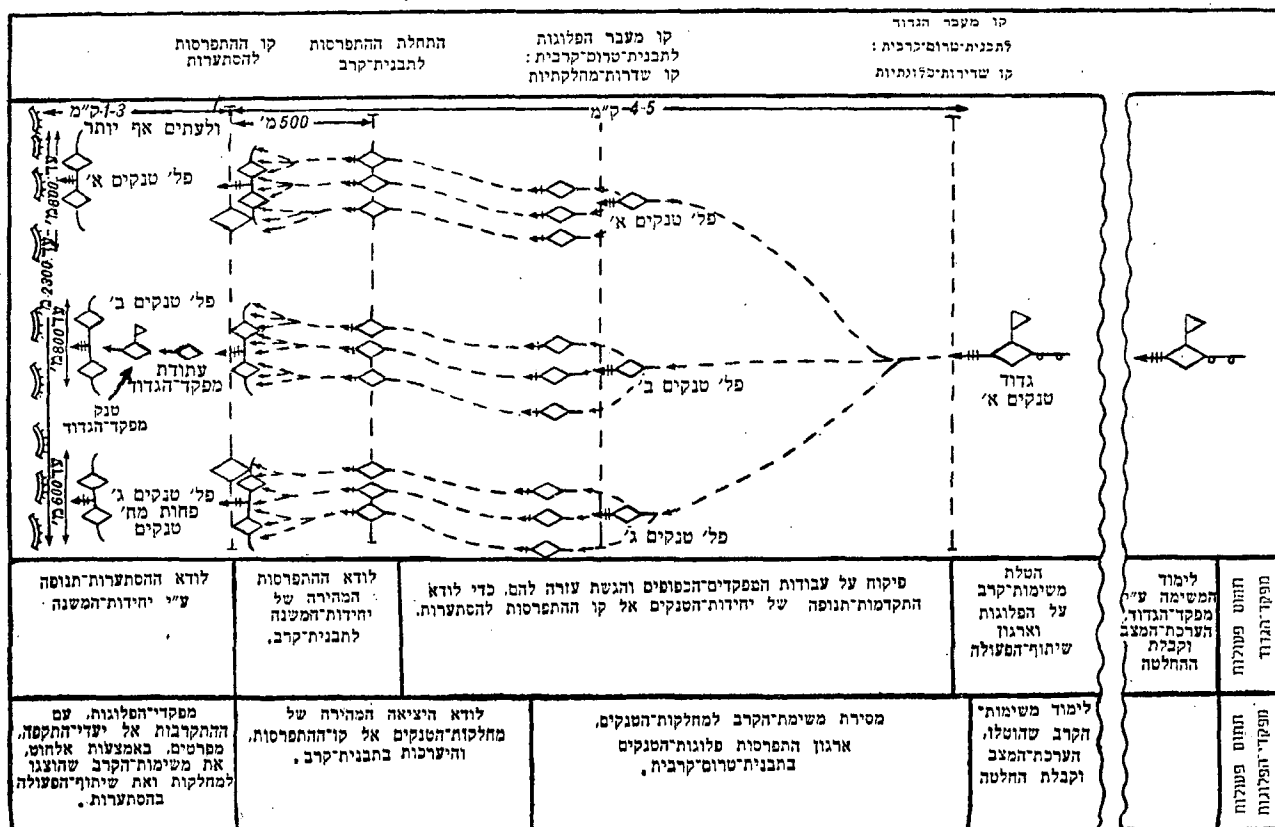
תגונה במהירות אל קו ההתפרסות להסתערות. לימוד המי שימה, הערכת המצב ועיבוד ההחלטה שנקבעה מבוצעים על-סמך מפה. המשימות לפלוגות הטנקים וליחידות הסיוע נמסרות, בדרך כלל, באלחוט.

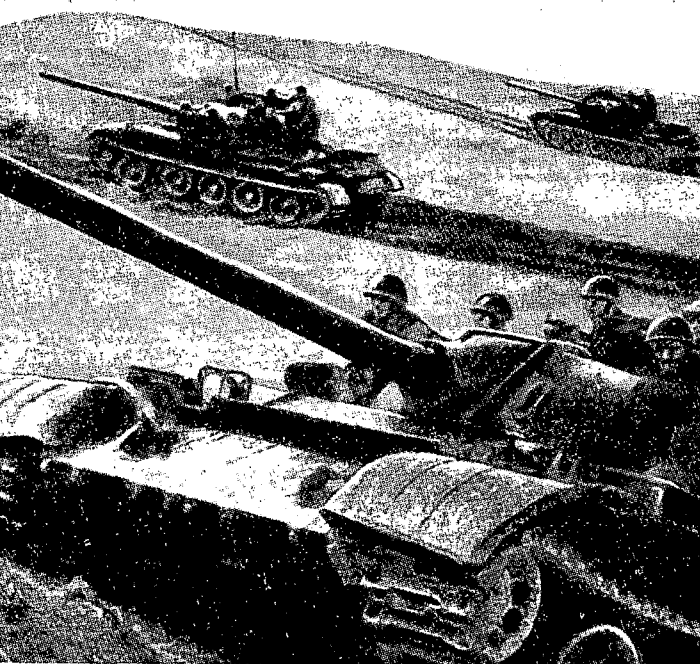
ואלה הפרטים הנמסרים לפלוגות: קו ההתפרסות, יעד ההתקפה, כיוון המשיכה והתקדמות וכן סדרי שיתוף הפעולה במהלך ביצוע המשימה. כיון שהמצב בתחילה לא יהיה ברור דיו, ולאחר זאת ישנה מדי פעם בחריפות, יהיה זה תכליתי להקדיש יותר תשומת לב לארגון שיתוף הפעולה בין הפלוגות. וכן יש להדגיש את אפשרויות ניצול התוצאות של הפעלת נשק גרעיני, של מהלומות חיל האוויר, של אש הארטילריה ואש טנקים בשביל לנוע בשטף קדימה. שאלות כגון השמדת המטרות המפריעות להתקדמותם של טנקים ורגלים, כיבוש היעדים החשובים והחזקה בהם עד שיגיעו הכוחות העיקריים, שיתוף הפעולה בין החילות השונים בשעת צליחת המעברים שבמכשולים הטבעיים והמלאכותיים, הקמת מסך העשן — שאלות אלו נפתרות ומוסדרות במהלך הקרב, בהתחשב במצבים המתהווים.

על מפקד הגדוד לסיים את הטלת המשימות על פקודיו במרחק כזה מקו ההתפרסות להסתערות שיתן למפקדי הפלוגות זמן של לא פחות מ-20-15 דקות — לקבלת ההחלטה, לקביעת המשימות למחלקות ולהתפרסות יחידות המשנה בתבנית קרב. החישוב כאן פשוט: כשמהירות התנועה של הטנקים היא 20-15 ק"מ לשעה, צריך להימצא המקום, בו

מעבר גדודי טנקים תוך מתבנית השדרה -

דרך תבנית טרום קרבית - לתבנית קרב

לקראת ההסתערות

אליהם באותן גזרות בהן מופעל נשק־גרעיני, ובמקומות בהם אין האויב מגלה התנגדות מאורגנת. במקרה כזה יכולים הרגלים לנוע בעקבות הטנקים בנגמ"שים או במכוניות־משא — ואפשר גם שהם יהיו רכובים על הטנקים. קניי התנגדות קטנים מושמדים בדרך־כלל על־ידי פעולה בתבנית טרום־קרבת — או תוך התפרסות של היחידות־הקדמיות בלבד. אך בהיתקלם בהתנגדות עקשנית, מתפרסות יחידות הטנקים חיש מהר בתבנית־קרב ומסתערות על האויב; ולאחר־זאת מבצעות הן את המשך־התנועה באותם מבנים, המוכתבים על־ידי המצב.

על היריב, הנערך להתקפת־הנגד, מתרכזת אש הארטילריה המסייעת והמסופחת וכן אש תותחי הטנקים, החל מהרגע שגילוהו. במצבי התנגדות בכווחות־יריב עדיפים. יכול חלק מיחידות־המשנה של הגדוד אף לעבור זמנית להגנה בעמדות שתהינה נוחות לכך, וזאת במקרה שלא מופעל כלפיו נשק־גרעיני. יחידות אלה גורמות אבידות מכסימליות לאויב בפתחם עליו באש מעמדותיהן. ברבזמן מגבירות ככל־האפשר היחידות שעליהן לא הונחתה התקפת־נגד את קצב־ההתקדמותן, כדי לצאת אל אגפו ועורפו של כוח־האויב המבצע את התקפת־הנגד. אם הופעל נשק־גרעיני על עתודות־היריב, שהגיעו לשם עריכת התקפת־נגד — תוקף הגדוד, וממשיך לפתח בקצב מהיר את התקדמותו.

האויב בודאי יתקין מכשולים נ"ט כדי להאט את קצב התקדמותו של הגדוד, בהשתמשו לכך שימוש רחב במכוניות להנחת־מוקשים או בהליקופטרים. לצורך התקנת המעברים באותם מכשולים שאין אפשרות לעקפם, יהיו ברשות הגדוד מספר טנקים, המצוידים בהתקנים לפינוי מוקשים, מסוג טנקי־מורג או אחרים. יהיה זה תכליתי להחזיק טנקים אלה לפני תבניתה הפרושה של כל פלוגת־טנקים — אך יש להקפיד שתהיה, בכל־רגע, אפשרות לסייע להם באש של טנקים אחרים ושל יחידות־רובאים. הפלסים יכולים להרחיב את־רכב (סוף בעמ' 27)

הנשק־הגרעיני, מאש־הארטילריה וממהלומות חיל־האוויר של האויב. מבנה כזה מאפשר תמרון מהיר בכיוון שנבחר. התבנית הטרומ־קרבית מאפשרת מעבר מהיר ועיל לתבנית־קרב. זו האחרונה תהיה בדרך־כלל בנויה בגל אחד עם עתודה בעצמת מחלקת־טנקים, המוגברת לעתים ברגלים. אפשריים גם מקרים בהם יהיה זה תכליתי לערוך תבנית־קרב אף בשני גלים — למשל, כשבהיערכות כלל־כוחותיו של המפקד־הממונה אין דרג שני; או כשהגדוד מסתער בכיוון המאמץ־העיקרי — ובעומקה של הגנת האויב צפויה התנגשות עם עתודותיו.

במצבי היערכות הגדוד בגל אחד, תוקף הוא כרגיל בגזרה שרוחבה עד 2300 מ' ואילו בהיערכות בשני גלים — עד 1800 מ'.

היערכות הגדוד לתבנית־קרב צריכה להתחיל במרחק לא פחות מ־500 מ' מקר־ההתפרסות. כשמהירות תנועת הגדוד היא 12—15 ק"מ לשעה, תארוך התפרסות הפלוגות כ־10 דקות, בקירוב. איחור לגבי התחלת ההתפרסות עלול לגרום להאטת קצב־ההתקדמות, להצטופפות ולהגדלת אבידות בטנקים.

אפשרי מצב בו לא יהיה צורך לפרוס את הגדוד בתבנית־קרב. למשל, אם האויב שבמערך־ההגנה הקדמי הודבר באופן מוחלט באמצעות נשק־גרעיני, ואם מספר המעברים דרך המכשולים הנו מוגבל. במקרה זה יתקף הגדוד, בשלמותו או בחלק מכוחותיו, בתבנית־טרומ־קרבית.

הסתערות וקרב בעומק

לפי אות מפקד הגדוד, הפלוגות — המקבלות סיוע של אש־מרוכות של הארטילריה — יוצאות מקו התפרסות, להתקפה המתבצעת במהירות המכסימאלית האפשרית. עם התקרבו אל קו המוצבים הקדמיים מבצעות הן, לפי פקודות מפקדיהן, מספר מטחי־ירי מתותחים, ברכון את האש אל החשובות שבמטרות האויב. אותה שעה יורה הארטילריה פגזי־עשן במנעה על־ידי כך מן האויב את האפשרות להשתמש בטילים־מונחים נ"ט. אף הטנקים פועלים נגד טילים אלה, בהשתדלם להשמיד את הטילים בטרם יספיקו להתכוון לירי ולבצע את השיגור. להגנה בפני הטילים המונחים מנוצלים ניצול מכסימאלי קפלי־קרקע, חורשות וכל צמחיה גבוהה אחרת. לאחר שפרצו לתוך מערך־ההגנה, משתמשים הטנקים ברוחים שבין המוצבים כדי לחדור בשטף לעומק הגנת היריב. בעקבם ללא־הפסק אחרי פעולות האויב והיחידות השכנות, שולטים מפקד־הגדוד ומפקדי הפלוגות, באמצעות האלוטו וסימני־איתות, על פעולות פקודיהם. הם מתאמצים להשיג שתי מטרות: שהטנקים לא יצטופפו — ושתקפו בכיוונים שצוינו להם.

ברור, שהאויב יפעיל תוך מאמץ מכסימלי את כלי־הירי ששרדו לו, ובראש וראשונה — את הטילים המונחים הנ"ט. מפקד יחידת־הארטילריה המסייעת משתק על־ידי ריכוז־האש את אמצעי־האש של האויב המפריעים להתקדמות הטנקים. ואילו הטנקים משמידים אותן מטרות־אויב, המפריעות להתקדמות יחידות־הרגלים.

בתבניות־טרומ־קרביות תוקפים הטנקים וחיל־הרגלים המסופח